

mellem den simpleste Margarine og det simpleste australste Smør. Det vil derfor vist være noget, inden dette Smør kommer til at konkurrere med Margارين.

**Wulff:** Jeg skal efterkomme den højtærede Formands Opfordring og for mit Bedkommende søge at fatte mig i Korthed. Da jeg i Gaar fik den Tanke, at forlange Ordet, drejede Diskussionen sig om Statsdrift eller ikke Statsdrift, og man var netop naaet til det Punkt, da det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (B. Holm) havde Ordet. Nu er det gaaet saaledes, at det ærede Medlems Forvar for Statsdrift, saa vidt jeg har lagt Mærke til, havde den Birkning, at, som jeg tror, alle de efterfølgende Talere talte mod Statsdrift, og derved er den Opgave, jeg havde sat mig, ogsaa at tale imod Statsdrift, bleven lettet en Del, og jeg slipper derfor nemmere fra det. Jeg kan til Dels her holde mig til, hvad det ærede Medlem fra Røge (Alberti) og fra Slagelse (Røedt) sagde. Jeg er der saa heldig at være enig med det sidstnævnte ærede Medlem, hvad jeg jo ikke altid er. Jeg vilde dog gerne, skønt jeg skal fatte mig saa kort som muligt, gøre nogle enkelte Bemærkninger, siden Debatten har taget det Omfang og er kommen ind paa saa omfattende Spørgsmaal, som sket er. Som valgt i en Købstadskreds har jeg ikke særlig Opfordring til at tale Landbrugets Sag, men heller ikke nogen Opfordring til det modsatte, og som Købstadrepræsentant er jeg overbevist om, at Befolkningen i Bjerne fuldt ud vurderer Landbrugets Betydning som Hovederhverv i Landet. Dette stemmer ogsaa med min personlige Overbevisning, og jeg vil, naar der i Fremtiden maatte fremkomme Spørgsmaal om fornuftige Reforme til Landbrugets Bedste, altid være paa den Side, der støtter dem; men paa den anden Side vil min Stilling som Købstadrepræsentant bevirke, at jeg ogsaa vil føle mig kaldet til at udtale mig imod al uforudnøden Ensidighed med Hensyn til det Forhold, hvori Landbruget stiller sig enten til Staten alene eller over for andre Erhvervsdrag, og det forekommer mig, at en saadan Ensidighed ofte gør sig gældende, forenet med Mangel paa Evne til at skønne over Forholdene, som de virkelig stille sig. Jeg har sporet en saadan Ensidighed paa flere Steder, ogsaa hos det ærede Medlem for Randers Amts 3dje Valgkreds (Staarup) f. Eks. forleden Dag, da jeg i en hel anden Forbindelse havde fremdraget nogle Tal som karakteriserede den forholdsvisse Velstand, vi nyde her i Landet i Forhold til andre Nationer.

Jeg anførte den Gang, at der i vore Sparekasser indeholdtes 231 Kr. pr. Hoved af Befolkningen, baade store og smaa, unge og gamle, og dertil gjorde det ærede Medlem den Bemærkning, at det aabenbart kun gjaldt for Hovedstaden og to Mil af dens Omkreds. Han mente, at naar man saa efter, vilde sikkert den største Del af Landets Velstand findes samlet der. Nu vilde det, efter min Mening, være høist sørgeligt, hvis det forholdt sig saaledes; i saa Tilfælde maatte vi kalde Agrarerens Klager meget berettigede, da Hovedstaden jo ikke udmærker sig ved nogen kolossal Fabrikdrift eller ved anden usædvanlig Udvikling af Næringsveje, der kunde berettiggende den til en saadan Velstand fremfor det øvrige Land. Men jeg vil dog oplyse, at denne Paastand er fuldstændig urigtig, og vil give et Par Tal, som ville bevise det ærede Medlem, at i den Henseende er Velstanden fordelt lige Landet over, og hvis der er en Forstel, falder Fordelen inarere uden for den af ham nævnte Kreds end inden for den. Det forholder sig nemlig saaledes, at den Sum, der indestaaer i de kjøbenhavnske Sparekasser, naar der fraregnes den eneste, som kan fraregnes, nemlig den sjællandske Bondestands Sparekasse, som jo virker under særlige Forhold, ikke udgør  $\frac{1}{3}$  af Landets samlede Sparekasseløb, idet den nemlig kun udgør 32 $\frac{1}{2}$  pCt. Og det er en Selvfølge, at der i Landmandsbanken og andre Institutioner findes en stor Mængde Penge, som hører hjemme i Landmændenes Sommer saa vel paa Værne som i Sjælland. Saa den overvejende Mængde af Sparekassernes Beløb findes ikke samlet her i Kjøbenhavn. Paa den anden Side kan jeg oplyse, at det Amt, der staar høist med Hensyn til Sparekasseløb pr. Individ, er Odense Amt. Medens hele Landet som sagt gennemsnitlig har 231 Kr. pr. Individ, har dette Amt 329 Kr.; derefter kommer Svendborg med 275 Kr., men selv Aalborg Amt i det nordlige Sjælland har 261 Kr. pr. Hoved, altsaa langt over Landets Gennemsnit. Jeg har blot villet nævne disse Tal, da jeg mener, det har sin Betydning at gøre sit til, at der ikke indsniger sig en saa urigtig Forestilling om Landbruget og Velstandens Fordeling her i Landet, som gjorde sig gældende hos det ærede Medlem.

Jeg vil nu gøre nogle saa Bemærkninger til den Diskussion, som har fundet Sted angaaende Statsdrift eller ikke Statsdrift i Søbjerg-Parkesten. Der var en Ting, som forbausede mig forleden Dag. Det var en Ytring, der fremkom fra det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Meergaard) i de forskellige Indvendinger, han